

EXPUNERE DE MOTIVE

Începând cu anul 2009, România a adoptat măsuri vizând o consolidare fiscal-bugetară semnificativă, care au condus la atingerea obiectivului pe termen mediu în 2013, 2014 și 2015, ceea ce a corespuns prevederilor Tratatului privind Stabilitatea, Coordonarea și Guvernanța în cadrul Uniunii Economice și Monetare.

Măsurile de relaxare fiscală începute în perioada 2015-2016 (noul cod fiscal și majorările salariale și ale unor drepturi de natura asistenței sociale) și continuate prin măsurile adoptate de noul Guvern în anul 2017, dar și implementarea unor măsuri fiscal-bugetare în anul 2018 au reflectat, în ultimii ani, o deviere de la obiectivul bugetar pe termen mediu.

În anii 2014-2015 deficitul structural al României se situa sub cel înregistrat la nivelul zonei Euro și UE, însă începând cu anul 2016 acesta devansează deficitul structural al celor două structuri.

În acest sens, **Codul fiscal**, actul legislativ de bază al României în materie de politică fiscală, modificat în mod substanțial și adoptat prin Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal cu aplicabilitate începând cu data de 1 ianuarie 2016, cuprinde prevederi stimulative atât pentru populație cât și pentru mediul investițional, iar **majorările salariale în sectorul public** întreprinse au avut impact asupra consumului și investițiilor la nivel național. Totuși, aceste majorări salariale au dus la creșteri a cheltuielilor de personal în sectorul public.

În anul 2018 au fost implementate măsuri noi în ceea ce privește cadrul fiscal aferent impozitelor directe și contribuțiilor de asigurări sociale, respectiv:

- reducerea cotei impozitului pe venit de la 16% la 10%.
- în ceea ce privește contribuțiile de asigurări sociale, sarcina fiscală aferentă angajatorului a fost transferată angajatului cu scopul de a asigura o mai bună colectare a veniturilor la bugetele de asigurări sociale și de a reechilibra Bugetul Asigurărilor Sociale de Stat. Transferul contribuțiilor în sarcina angajatului a fost precedat de creșterea salariilor din sectorul bugetar cu 25% astfel încât venitul net nu a fost influențat de acest transfer.
- pe partea de cheltuieți, Guvernul a adoptat o serie de măsuri destinate creșterii nivelului de trai al populației precum creșterea salariului minim brut pe economie (de la 1450 lei la 1900 lei, începând cu 1 ianuarie 2018).

- salariile personalului plătit din fonduri publice s-a majorat cu 25% începând cu 2018, creștere care a fost însă acoperită în mare parte de transferul contribuțiilor în sarcina angajatului.
- începând cu 1 martie 2018, salariile medicilor și asistentelor medicale s-au majorat la nivelul salariului de bază stabilit pentru anul 2022, iar salariile personalului care ocupă funcții didactice din unitățile de învățământ preuniversitar și universitar de stat s-au majorat cu 20% față de nivelul din luna februarie 2018 (conform Legii nr. 153/2017).
- în ceea ce privește sistemul de pensii, la data de 1 iulie 2017, valoarea punctului de pensie s-a majorat cu 9%, respectiv la 1000 lei. În anul 2018, în perioada 1 ianuarie – 1 iulie, valoarea punctului de pensie este 1000 lei (Legea nr. 3/2018), iar începând cu 1 iulie 2018 este de 1100 lei (OUG nr. 82/2017).

Pentru anul 2019, Guvernul a avut în vedere pentru stimularea consumului adoptarea unor măsuri salariale, concomitent cu adoptarea unor măsuri sociale pentru asigurarea protecției sociale și securității sociale pentru persoane vârstnice, pensionari, studenți și categoriile cele mai vulnerabile, respectiv :

- începând cu data de 1 ianuarie 2019, salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată, prevăzut la art. 164 alin. (1) din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se stabilește în bani, la valoarea de 2.080 lei lunar.
- începând cu 1 ianuarie 2019, salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, indemnizațiile de încadrare se majorează cu 1/4 din diferența dintre salariul de bază, solda de funcție/salariul de funcție, indemnizația de încadrare prevăzute de lege pentru anul 2022 și cel/cea din luna decembrie 2018;
- începând cu 1 septembrie 2019, valoarea punctului de pensie se majorează cu 15%, respectiv de la 1.100 lei la 1.265 lei;
- începând cu 1 septembrie 2019, indemnizația socială pentru pensionari garantată se majorează cu 10%, respectiv de la 640 lei la 704 lei.

Totuși Guvernul pentru anul 2019 a avut în vedere și o serie de **măsuri, care privesc persoanele active în câmpul muncii, pentru limitarea cheltuielilor după caz pentru respectarea țintei de deficit de sub 3% din PIB** prin continuarea aplicării și în anul 2019 a unora dintre măsurile aprobate în anii anteriori, respectiv:

- munca suplimentară efectuată peste durata normală a timpului de lucru sau în zilele libere se va compensa numai cu timp liber, cu anumite excepții în cazul personalului din domeniile apărării, siguranței și ordinii publice sau personalului cu statut special;
- în perioada 2019-2021, instituțiile și autoritățile publice nu acordă personalului din cadrul acestora premii, cu anumite excepții în cazul sportivilor și colectivelor tehnice, studenților, elevilor și profesorilor;
- în perioada 2019-2021 nu se acordă ajutoarele sau, după caz, indemnizațiile la ieșirea la pensie, retragere, încetarea raporturilor de serviciu ori la trecerea în rezervă;

- în perioada 2019-2021 instituțiile și autoritățile publice nu acordă personalului bilete de valoare, cu excepția tichetelor de creșă reglementate de Legea 165/2018.

Conform datelor din raportul privind situația macroeconomică a României dat de Ministerul Finanțelor Publice **execuția preliminară pe anul 2018 a arătat faptul că cheltuielile de personal** sunt cu 23,7% mai mari față de anul 2017, creșterea fiind determinată de majorările salariale acordate în temeiul Legii cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice.

Conform opiniei Consiliului fiscal, **cheltuielile de personal pentru anul 2019 sunt preconizate să crească cu 16,3 mld. lei, echivalentul unei majorări cu 19% a anvelopei salariale** și a unui plus de 0,95 pp din PIB **comparativ cu nivelul cheltuielilor din 2018**. De menționat că anvelopa salarială în sectorul public este deja din anul 2018 la maxime istorice și se situează deasupra cifrei de la nivelul UE28 (10,8% din PIB după standarde ESA2010 față de 9,9% din PIB la nivelul UE28, conform estimărilor Comisiei Europene), în condițiile în care veniturile fiscale din Romania sunt mult mai mici decât media UE (26.3% din PIB în Romania în 2018 vs 40% din PIB la nivelul UE28), conform datelor Consiliului fiscal.

În România, față de alte state europene, avem o evoluție accentuată a îmbătrânirii populației. Comparativ cu evoluțiile la nivel european, ritmul de majorare a cheltuielilor legate de îmbătrânirea populației este marcat în România de o răsturnare mai accentuată a piramidei vârstelor. Astfel, schimbările demografice au modificat structura populației României. Procesul de îmbătrânire rapidă modifică raportul dintre populația la vârstă de pensionare și populația activă, ceea ce duce în prezent la **schimbări majore în structura pe vârste și implicații negative pe piața forței de muncă**. Raportul dintre persoanele în vârstă de peste 65 de ani și cele active în câmpul muncii (15-64 de ani) a crescut și crește semnificativ, ceea ce înseamnă că atât în prezent cât și în perspectiva următorilor ani, sistemul public de pensii va avea resurse mult diminuate în raport cu cheltuielile.

În prezent, în sectorul public, avem o categorie aparte de personal, respectiv beneficiarii dreptului la pensie pentru limită de vârstă aparținând atât sistemului public de pensii cât și sistemelor neintegrate sistemului public care cumulează pensia cu câștigul salarial sau după caz, cu veniturile asimilate acestuia, din exercitarea unei activități pe bază de contract individual de muncă, raport de serviciu sau în baza actului de numire, potrivit legii, în cadrul autorităților sau instituțiilor publice central sau locale, indiferent de modul de finanțare și/sau subordonare, precum și în cadrul regiilor autonome, societăților naționale, companiilor naționale și societăților la care capitalul social este deținut integral sau majoritar de stat sau de o unitate administrativ-teritorială.

Astfel, acești pensionari ajung să aibă lunar venituri în familie care depășesc cu mult veniturile unei persoane active în câmpul muncii și care susțin financiar chiar tinerii, care pot fi angajați în sectorul public dacă posturile ar fi vacante.

În România trebuie să fie încurajată angajarea tinerilor, asigurarea de către sectorul public a posibilității de acumulare a vechimii necesare de către aceștia pentru ca sectorul privat să-i poată integra și angaja.

Această categorie - beneficiari dreptului la pensie - deși sunt plătitori de contribuții către bugetul asigurărilor sociale, reprezintă un minus pentru societate, cu privire la sectorul public, căci și ei ajută la creșterea implicațiilor negative pe piața forței de muncă (ex. cheltuielile de personal ridicate, blocarea posibilității angajării în câmpul muncii a tinerilor).

Pentru asigurarea unui nivel sustenabil pentru cheltuielile cu salariile și pensiile în sectorul public considerăm necesar adoptarea prezentului proiect de lege.

De asemenea, prezentul proiect poate duce la o realocare a forței de muncă din sectorul public către sectorul privat, ceea ce, pe termen mediu și lung, duce la **o stabilitate a forței de muncă din sectorul privat și scăderea deficitului forței de muncă din sectorul privat** (deficit pe care acest sector îl resimte în prezent).

Față de cele de mai sus, supunem spre dezbateră și adoptare prezenta propunerea legislativă privind reglementarea cumulului pensiilor cu câștigul salarial.

Initiator

Deputat PNL, Florin Roman

Tabel inițiatori

Proiect de lege privind reglementarea cumulului pensiilor cu câștigul salarial

Nr. Crt.	NUME SI PRENUME	GRUP PARLAMENTAR	SEMNATURA
1.	Florin Roman	PNL	
2.	ROMEO NICOLAE	PNL	
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			